



B. 01.03. 2013

Propun de discutare
în Comisia nr. 1

7.02.2013
C.I. 97.602.2013
ab. 14
"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

6705/2013

Direcția legislație, documentare și contencios

Nr. 3481/1154/2012

Secretar general,
Judecător Roza Marcu

de redactare Pleonului data 21.03.2013

Punct de vedere

Referitor la modificarea unor dispoziții ale O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție în sensul eliminării competenței de efectuare a urmăririi penale în cazul infracțiunilor de înșelăciune, de evaziune fiscală și a celor prevăzute în Codul Vamal al României

Prin adresa nr. 159/C2/2012 Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii, să întreprindă demersurile necesare în vederea modificării O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție în sensul eliminării competenței organului judiciar specializat de efectuare a urmăririi penale în cazul infracțiunilor de înșelăciune, de evaziune fiscală și a celor prevăzute în Codul Vamal al României.

În susținerea solicitării au fost invocate elemente de statistică privind evoluția volumului de activitate al Direcției Naționale Anticorupție, propunerile întemeindu-se pe concluziile analizelor întocmite la nivelul Ministerului Public, arătându-se, totodată, că restrângerea competenței Direcției ar duce la eficientizarea activității acesteia și ar asigura un cadru optim pentru îndeplinirea obiectivelor specifice asumate prin Strategia Națională Anticorupție pe perioada 2012-2015 în materia achizițiilor publice, continuarea progreselor deja înregistrate în investigarea faptelor de mare corupție și asigurarea protecției efective a intereselor financiare ale Uniunii Europene în România. Prin operarea unor modificări în sensul celor propuse, s-ar permite o concentrare a activității de urmărire penală pe domeniul investigării și finalizării anchetelor vizând infracțiuni grave, ce generează prejudicii însemnate bugetului public național și al UE.

Totodată, s-a arătat că analiza soluțiilor dispuse în aceste cauze a demonstrat că nu există o legătură directă între fenomenul evaziunii fiscale și cel al mării corupții, de natură să justifice competența organului de urmărire penală specializat.

De asemenea, s-a susținut că modificarea ar avea consecințe pozitive asupra eficienței sistemului judiciar în ansamblu, în ceea ce privește reducerea duratei anchetelor în cazul infracțiunilor de evaziune/fraudă fiscală, înșelăciune sau din Codul vamal, gestionarea concomitentă a unui număr atât de mare de cauze complexe, în care urmărirea penală este efectuată nemijlocit de către procuror, conducând în mod inevitabil la întârzieri semnificative în efectuarea actului de justiție, împrejurare care aduce atingere atât drepturilor persoanelor cercetate, cât și intereselor societății. Mai mult, distincția arbitrară între cauze de aceeași natură în funcție de valoarea prejudiciului îngreunează stabilirea organului judiciar competent, ceea ce face ca din totalul soluțiilor pronunțate în aceste cauze un procent de 39% să fie reprezentat de declinările către alte unități de parchet.

În raport cu argumentele expuse mai sus, au fost formulate următoarele propuneri de modificare a O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție și a Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal:

Act normativ	Text actual	Propunere de modificare
O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție	Art. 13 (1 ²) - Direcția Națională Anticorupție este competentă să efectueze urmărirea penală, dacă s-a cauzat o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 215 alin. 1, 2, 3 și 5, art. 246, 247, 248 și 248 ¹ din Codul penal, al infracțiunilor prevăzute la art. 175, 177 și 178-181 din Legea nr. 141/1997 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, și în Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.	Art. 13 (1 ²) - Direcția Națională Anticorupție este competentă să efectueze urmărirea penală, dacă s-a cauzat o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 246, 247, 248 și 248 ¹ din Codul penal.
Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	Art. 115 - Articolul 13 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări, prin Legea nr. 503/2002, se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 13 (3) - Sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție infracțiunile prevăzute la art. 246 (deturnarea licitațiilor publice), 295 (delapidarea), 297 (abuzul în serviciu), 298 (neglijența în serviciu) și art. 300 (uzurparea funcției) din Codul penal și al infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare, dacă s-a cauzat o pagubă mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro”	Art. 115. - Articolul 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări, prin Legea nr. 503/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 13 (3) - Sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție infracțiunile prevăzute la art. 246 (deturnarea licitațiilor publice), art. 297 (abuzul în serviciu) și art. 300 (uzurparea funcției) din Codul penal, dacă s-a cauzat o pagubă mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro.”



*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Dispozițiile a căror modificare se solicită

O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, cu modificările și completările ulterioare:

„Art. 13 - (1²) Direcția Națională Anticorupție este competentă să efectueze urmărirea penală, dacă s-a cauzat o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 215 alin. 1, 2, 3 și 5, art. 246, 247, 248 și 248¹ din Codul penal, al infracțiunilor prevăzute la art. 175, 177 și 178 - 181 din Legea nr. 141/1997 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, și în Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.”

Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal:

«Art. 115 - Articolul 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 503/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13 - (...)

(3) Sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție infracțiunile prevăzute la art. 246, 295, 297, 298 și 300 din Codul penal și infracțiunile prevăzute în Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare, dacă s-a cauzat o pagubă mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro”».

Analiza solicitării

Modificarea art. 13 din O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, prin O.U.G. nr. 134/2005 [în sensul introducerii după alineatul (1) a două noi alineate, respectiv alineatele (1¹) și (1²), prin care s-a realizat o extindere a competenței acestei structuri pentru efectuarea urmăririi penale și în cazul infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene, precum și a infracțiunilor de înșelăciune, evaziune fiscală și unele infracțiuni la regimul vamal și infracțiuni de serviciu, dacă paguba cauzată este mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro], a fost operată în contextul necesității eficientizării activității de luptă împotriva corupției la nivel înalt, cu implicații majore asupra procesului de integrare a României în Uniunea Europeană, datorită neadaptării la cerințele europene referitoare la justiție și combaterea corupției.

Cu toate acestea, potrivit celor menționate în solicitarea Direcției Naționale Anticorupție, din experiența acumulată ca urmare a aplicării dispozițiilor art. 13 alin. (1²) din O.U.G. nr. 43/2002 a rezultat că infracțiunile la care se referă aceste prevederi au o legătură limitată cu fenomenul marii



*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

corupții, iar cercetarea acestor fapte a condus la supraîncărcarea activității Direcției Naționale Anticorupție, cu consecințe negative asupra celerității soluționării cauzelor.

În acest sens, s-a arătat că datele statistice relevă faptul că volumul de activitate al Direcției Naționale Anticorupție s-a mărit constant în ultimii ani, numărul dosarelor de soluționat crescând cu 11,96% în 2012, 13,5% în 2011 și 19,75% în 2010, în condițiile în care numărul maxim de posturi (de procurori) a rămas neschimbat din anul 2006, ceea ce a condus la o creștere a încărcăturii dosarelor în lucru pe procuror. Conform evidențelor Serviciului resurse umane pentru parchete din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii funcționează cu un număr maxim de 145 de posturi de procuror. Astfel, numărul de posturi cu care funcționează Direcția Națională Anticorupție nu a mai crescut din anul 2006, când prin Hotărârea nr. 655 din 24 mai 2006 acesta a fost suplimentat față de cel inițial de 130 de posturi prevăzut pentru intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 43/2002, cu un număr de 15 posturi. Prin Hotărârea nr. 665 din 14 iulie 2010 privind modificarea numărului maxim de posturi la Direcția Națională Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu au fost operate modificări sub acest aspect.

Din totalul cauzelor de soluționat, un procent semnificativ (27,5% în 2012, respectiv 30% în 2011), îl reprezintă dosarele care au ca obiect infracțiuni de evaziune, înșelăciune și prevăzute de Codul Vamal cu prejudiciu mai mare decât echivalentul în lei a 1 milion de euro. Anual, la Direcția Națională Anticorupție sunt înregistrate circa 1.000 dosare având ca obiect astfel de infracțiuni, în anul 2012 au fost înregistrate 1.057 dosare, evaziune fiscală - 708, înșelăciune - 335 și infracțiuni prevăzute de Codul Vamal - 30. În 2011 au fost înregistrate 1066 dosare, respectiv evaziune fiscală - 672, înșelăciune - 364, infracțiuni prevăzute de Codul Vamal - 14. Numărul rechizitoriilor întocmite în aceste cauze a fost de 87 în anul 2012 și de 64 în anul 2011. Deși numărul dosarelor soluționate este apropiat de cel al cauzelor nou intrate, numărul mare de dosare deja înregistrate face ca la sfârșitul fiecărui an să rămână în instrumentare un stoc de aproximativ 1000 de dosare.

În ceea ce privește **impactul modificării de competență propuse**, s-a arătat că trebuie avut în vedere că prin această intervenție normativă volumul total de activitate al parchetelor de pe lângă tribunale ar crește cu aproximativ 1%, activitatea suplimentară putând fi gestionată cu resursele existente. Astfel, cele 43 de parchete de pe lângă tribunale care au prevăzute în schemă 646 posturi de procuror au avut de soluționat 87.398 de dosare în anul 2012. Procurorii de la parchetele de pe lângă tribunale soluționează în medie 69,58 dosare și întocmesc 8,54 rechizitorii într-un an, iar cauzele pentru care ar opera modificarea de competență ar reprezenta aproximativ două dosare și 0,17 rechizitorii suplimentar pe procuror.

Față de elementele de statistică judiciară menționate în solicitarea Direcției Naționale Anticorupție și având în vedere faptul că potrivit dispozițiilor art. 13 alin. (2) din O.U.G. nr. 43/2002 „Procurorii specializați din cadrul Direcției Naționale Anticorupție efectuează în mod obligatoriu urmărirea penală pentru infracțiunile prevăzute la alin. (1), (1¹) și (1²)”, rezultă că, sub aspectul oportunității intervenției normative menționate există motive obiective și pertinente care să fundamenteze o eventuală schimbare de competență.

Sub aspectul conformității cu Constituția, legile interne și tratatele și convențiile internaționale la care România este parte, nu au fost identificate aspecte de nelegalitate, cu privire la eliminarea din competența Direcției Naționale Anticorupție a infracțiunilor de înșelăciune, evaziune fiscală, a celor



*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

din Codul vamal, neaducându-se atingere nici principiului liberului acces la justiție, și nici dreptului la un proces echitabil, astfel cum acestea sunt reglementate în art. 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În acest sens, infracțiunile precizate mai sus vor rămâne sub incidența jurisdicției penale și vor face obiectul actelor de cercetare efectuate de către organele de urmărire penală din cadrul parchetelor de pe lângă tribunal, judecătorie, respectiv de către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (infracțiunile de contrabandă prevăzute în Codul vamal al României, indiferent de valoarea prejudiciului, dacă sunt săvârșite de persoane care aparțin unor grupuri infracționale organizate sau unor asociații sau grupări constituite în scopul săvârșirii de infracțiuni), competența Direcției Naționale Anticorupție urmând a fi preluată de unitățile de parchet menționate care în prezent sunt abilitate să instrumenteze acest tip de cauze, criteriul care determină instrumentarea cauzelor având ca obiect astfel de infracțiuni constituindu-l doar prejudiciul mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro.

Mai mult decât atât, în sprijinul unei astfel de modificări normative, se poate invoca faptul că pentru soluționarea unor astfel de cauze este aplicabil atât același drept penal substanțial, cât și aceeași procedură de judecată, nefiind necesară o pregătire profesională specifică a magistraților, fiind suficientă determinarea competenței după criteriul material și teritorial.

Soluția tehnică pentru reducerea competenței Direcției Naționale Anticorupție o reprezintă eliminarea infracțiunilor din textul normativ art. 13 alin. (1²) din **O.U.G. nr. 43/2002** și implicit modificarea acestui act normativ, după cum urmează:

1. La articolul 13, alineatul (1²) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1²) Direcția Națională Anticorupție este competentă să efectueze urmărirea penală, dacă s-a cauzat o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 246, 247, 248 și 248¹ din Codul penal.”

În mod corespunzător, ar trebui prevăzute dispoziții în *proiectul de lege pentru punerea în aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale care să reglementeze pentru Direcția Națională Anticorupție o competență mai redusă, respectiv în sensul eliminării infracțiunilor menționate mai sus.*

În acest sens, apreciem că, având în vedere caracterul procedural al acestor prevederi, sediul acestora ar trebui să se afle în legea de punere în aplicare a Codului de procedură penală, al cărei proiect se află înregistrat, în prezent, pe rolul Senatului. De altfel, acest proiect de act normativ prevede la art. 56 unele modificări ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție.

Prin urmare, propunem introducerea la art. 56 din proiectul de act normativ menționat a punctului 4 **cu următorul cuprins:**

« La articolul 13, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Sunt de competența Direcției Naționale Anticorupție infracțiunile prevăzute la art. 246, 297 și art. 300 din Codul penal, dacă s-a cauzat o pagubă mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro”».

Această intervenție normativă trebuie să fie însoțită de abrogarea dispozițiilor art. 115 din Legea nr. 287/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal care reglementează, printre altele, aceleași aspecte. De altfel, dispozițiile art. 115 din Legea nr. 287/2012, în integralitatea lor, ar trebui să fie abrogate și conținutul acestora să formeze obiectul de reglementare al legii de punere în aplicare a codului de procedură penală.

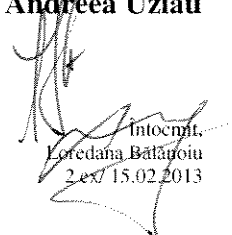
Totodată, prevederea unor norme tranzitorii, în sensul că dosarele în care s-a început urmărirea penală rămân în competența Direcției Naționale Anticorupție, ar asigura o preluare treptată a acestor cauze de către celelalte unități de parchet: „Cauzele înregistrate la Direcția Națională Anticorupție până la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor continua să fie urmărite de această direcție”.

Față de aspectele prezentate mai sus, propunem discutarea prezentei note în cadrul Comisiei nr. 1 – Independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare; integritatea și transparența sistemului judiciar **pentru a aprecia cu privire la sesizarea ministrului justiției în vederea inițierii modificărilor normative menționate.**

Avizat,
Director
Judecător Corina Voicu



Șef Serviciu,
Judecător Andreea Uzlău



Intocmit,
Loredana Bălăușoiu
2 ex/ 15.02.2013